

Intervju: Draško Dalić, predsjednik Vlade HBŽ-a

Potrebno je preispitati rad cijele Vlade HB županije

Treba sagledati stanje kako bismo mogli donijeti odluku o osvježenju Vlade izborom novih osoba koje će moći odgovoriti zadaći pred nama

Marija Medić Bošnjak
bih@vecernji.net
LIVNO

Predsjednik Vlade Hercegbosanske županije Draško Dalić u intervjuu za "Večernji list" govori o političkoj situaciji u ovoj županiji i funkcioniranju Vlade nakon što je SNSD zatražio njezinu rekonstrukciju. Dalić se osvrnuo i na financijsko stanje u proračunu, kao i određene projekte koji su u tijeku.

SNSD je zatražio rekonstrukciju Vlade HBŽ-a, odnosno zamjenu tri ministara iz reda srpskog naroda. Što je s tim sada?

- To je činjenica. Riječ je o zahtjevu za rekonstrukciju Vlade predstavnika jedne od političkih stranaka koje čine trenutno vlast u Hercegbosanskoj županiji. Kao što znate, postoji potpisan sporazum o formiranju vlasti na razini županije između SNSD-a, SDA i HDZ-a BiH te je temeljem tog sporazuma i formirana Vlada HBŽ-a u ovom sastavu. Naravno, i prilikom mogućeg razrješenja ministara trebalo bi ići u smjeru političkog dogovora, političke volje i samim tim potrebne zakonske procedure. S obzirom na to da Vlada u sadašnjem sazivu djeluje nešto dulje od godinu dana i da se razmišlja o zamjeni određenog broja ministara, očekujem da će prevladati razum kod predstavnika političkih stranaka zbog stanovnika županije, imajući u vidu stanje u njoj kako bismo u slučaju rekonstrukcije Vlade to što prije i napravili uvažavajući kompetencije pojedinih osoba za ove odgovorne dužnosti i kako bismo bili u mogućnosti izvršiti ono što smo obećali prilikom formiranja Vlade. Kao predsjednik Vlade, s obzirom na dosadašnja iskustva u njezinu radu i odnos pojedinih ministara prema obvezama, uočavam potrebu preispitivanja rada cijele Vlade kako bi se procijenilo koliko smo bili uspješni kao tim i pojedinačno te kako bismo temeljem takvog cjelovitog sagledavanja stanja mogli donijeti i odluku o osvježenju Vlade izborom novih osoba koje će moći odgovoriti zadaći koja je stavljena pred nas.

Kakva je politička situacija u HBŽ-u i koliko se općenito politička kretanja na višim razinama odražavaju na vašu županiju?

- Politička situacija u HBŽ-u je zadovoljavajuća, što se pozitivno odražava i na sigurnosno stanje u županiji. Vlada redovito obavlja svoj posao, održava sjednice, servisira proračunske korisnike, priprema materijale za Skupštinu i u tom segmentu politika bitno ne utječe na cjelokupnu situaciju. Smatram kako više razine vlasti trebaju poštovati volju predstavnika vlasti HBŽ-a. Isto tako, i prijedlozi koji dolaze s razine HBŽ-a prema višim razinama vlasti moraju se uvažavati i kao takvi ugrađivati u dokumente koji se rade i donose. Uz navedeno, veseli me svaki politički uspjeh na višim razinama, koji BiH i cijeli ovaj prostor približava EU i NATO integracijama jer je to konačni cilj kojemu svi zajednički idemo. U skladu s ove asocijacije postajemo dio europske obitelji koja će biti siguran jamac svim narodima i građanima u BiH, a posebice najmalobrojnijem narodu, koji čini većinu u HBŽ-u.

Kakva je potpora drugih razina vlasti prema HBŽ-u?

- Znači, ima ona narodna "daleko od očiju...". Čini mi se kako je ova županija daleko od očiju kako Sarajeva tako i Mostara. Pogledajte planirane cestovne pravce, ulaganja, sponzorstva javnih poduzeća, granične prijelaze i njihova značenja i sve će vam biti jasno. Moram reći da je ovaj prostor koji je u Domovinskom ratu podnio velika stradanja i razaranja nepravedno zaboravljen, zaobiden i prepušten dobrim dijelom sam sebi. Većih pomaka nema u odnosu na ranije godine kad je u pitanju i financijska pomoć. Uglavnom je poznato koliko ćemo i od koga dobiti. Međutim, drugo je pitanje koliko smo mi u HBŽ-u iskoristili mogućnosti za povećanje financijske potpore s viših razina vlasti. Dojam je da nismo uvijek bili pravodobni i dovoljno ažurni u traženju i dobivanju te veće financijske potpore. Kontakti nižih i viših razina vlasti moraju biti češći jer je to jedan od glavnih načina da se potpore pravednije raspoređuju. HB županija prostorno je najveća u FBiH, a u nekim segmentima potpora nalazi se na dnu ljestvice po pomoći županijama. Dakle, i tu politika čini svoje. Želim vjerovati kako ubuduće neće biti tako.

Imali ste sastanak s izaslanstvom Splitsko-dalmatinske županije. Radite li na zajedničkim projektima prekogranične suradnje i ima li planova?

- U pravu ste. Krajem lipnja imali smo sastanak s kolegama iz SDŽ-a. Na njemu su predstavljeni

prirodni i gospodarski potencijali naših županija te strateški i drugi planovi i projekti koji se planiraju provesti u sljedećem razdoblju. Središnja tema sastanka bilo je "Održivo korištenje voda sliva rijeke Cetine", odnosno voda Glamočkog, Kupreškog, Livanjskog i Duvanjskog polja, s posebnim naglaskom na rješavanje viška voda, odnosno poplava, kako bi se na zemljištu omogućila poljoprivredna proizvodnja, povećala proizvodnja električne energije i zaštitio okoliš. Budući da je RH uvoznik električne energije, vidimo svoju priliku za iskorištavanje svojih potencijala i izgradnju novih energetske objekata. Naravno, za takvo što potrebna je dobra suradnja i zajedničko planiranje. **Što je s izgradnjom termoelektrane u HBŽ-u? Je li se od te inicijative odustalo ili još uvijek postoji zanimanje za projekt?**

- Od projekta se nije odustalo i za njegovu realizaciju zainteresirani su kako JP EP HZ HB tako i sve razine vlasti. Prema istraživanjima na jugoistočnoj strani Duvanjskog polja, u općini Tomislavgrad postoji ogromno ležište lignita. Na osnovi utvrđenih zaliha lignita i istražnih radova, u planskom razdoblju JP EP HZ HB planirao je otvaranje rudnika i izgradnju termoelektrane Kongora snage 2x275 MW i radnog vijeka od 36 godina. Na temelju stava Vijeća za izradu prostornog plana HBŽ-a ("Prijedlog za izmjenu prostorne osnove za izradu prostornog plana HBŽ-a" iz veljače 2010.), iz ovog dokumenta izostavljena je TE Kongora. S obzirom na to da navedeni objekt nije u nadležnosti županije, već isključivo u nadležnosti FBiH, navedena termoelektrana je izostavljena iz prostorno-planske dokumentacije sve do trenutka dok termoelektrana Kongora ne bude planirana prostornim planom FBiH (izrada u tijeku). U prostornom planu HBŽ-a ova su područja rezervirana za daljnji razvoj površinske eksploatacije ugljena te izgradnju

Godišnje se posiječe oko 450.000 kubičnih metara stabala u HB županiji

Strategija ima tri glavna cilja, 14 prioriteta, 53 mjere i 198 projekata

termoenergetskih objekata u cilju zadržavanja postojećeg stanja do privođenja zemljišta konačnoj namjeni. Na ovim površinama nije dopuštena gradnja, osim gradnja u svrhu održavanja i osiguranja osnovnih higijenskih uvjeta već postojećih objekata. Ove površine mogu se koristiti za privremene namjene - zelene i rekreacijske površine, igrališta, parkiranje vozila, otvorene tržnice, obavljanje poljoprivredne djelatnosti i slične namjene.

HBŽ je poznat i po drvenoj industriji. Koliki su potencijali sada? Jesu li napravljivi pomaci u drvoprerađivačkoj industriji?

- Ova područja su u smislu šumskog bogatstva gotovo neprocjenjiva i to bi trebao biti pokretač razvoja drvene industrije. Godišnje se posiječe oko 450.000 kubičnih metara stabala u HB županiji, od čega se najveći dio propila na našem području u trideset i tri pilane. Većina tog drva završi kao ogrjev ili oblova, greda ili daska. Tehničko drvo, ono bolje kvalitete, izvozi se u treće zemlje i, naravno, ne donosi profit koji bismo mi željeli. To svakako treba promijeniti. Treba uz naše kvalitetno drvo privući i investitore koji bi ga prerađivali na prostoru HB županije kako bismo otvorili nova radna mjesta i konačno pokrenuli finalnu proizvodnju. Kada bismo imali finalnu proizvodnju, zasigurno bismo imali i veću financijsku dobit kao zajednica. Kako stvari sada stoje, to ide

teško zbog složene političko-gospodarske situacije i pravne nesigurnosti za one koji žele ulagati u BiH, pa tako i u HB županiju.

Radite strategiju razvoja županije i prostorni plan. Dokle se došlo s ovim strateškim dokumentima?

- Strategija razvoja HBŽ-a za razdoblje od 2016. do 2020. usvojena je na posljednjem zasjedanju županijske Skupštine. Ovo je prvi put od kad županija postoji da je izrađen jedan ovako sveobuhvatan planski dokument. Strategija ima 3 glavna cilja, 14 prioriteta, 53 mjere i 198 projekata. Strateški ciljevi su:

- konkurentno gospodarstvo kroz intenziviranje proizvodnje i povećanje zaposlenosti,
- poboljšanje komunalne infrastrukture i zaštita okoliša i
- razvoj ljudskih potencijala i struktura za upravljanje razvojem u funkciji povećanja kvalitete života.

Ukupni financijski okvir za provedbu planiranih aktivnosti iznosi 63.800.000 KM. A kako bismo bili sigurni da ovaj dokument neće biti samo mrtvo slovo na papiru, imenovali smo i tijelo koje će provoditi planirane aktivnosti i raditi redovita izvješća o realizaciji. Županijski prostorni plan je u završnoj fazi i njegovo usvajanje očekuje se do kraja ove godine te se odnosi na razdoblje od sljedećih 20 godina.

Pitanje naknada za korištenje vode u Buškom jezeru od HEP-a godinama je prisutno u medijima. Što vi o tome kažete?

- Poznato je da je Buško jezero najveće akumulacijsko jezero u Europi i da ima veliki energetski potencijal bitan za elektroenergetski sustav Hercegbosanske županije i prostor Republike Hrvatske. Naknada godinama stvara prijepor livanjske i tomlislavgradske općine s jedne strane i HEP-a s druge strane. Naknada je nedovoljna i ove dvije općine godinama su financijski zaključene. Višegodišnji problem treba se riješiti službenim dogovorom primjenom iskustava i standarda kako se to radi u drugim državama ili između država. Usporedno s naknadom za korištenje vode treba razvijati priču vezanu uz realizaciju zajedničkih projekata kao što je moguća reverzibilna hidroelektrana Korita s razine Sinjskog polja RH i s naše strane RHE Kablčić, retencija Čeprazlije i crpna stanica Lusnić, kao i uređenje Livanjskog polja za poljoprivrednu proizvodnju.

Kakva je financijska situacija u proračunu HBŽ-a?

- Do sada redovito isplaćujemo plaće, doprinose na plaće i iz njih svim korisnicima proračuna, redovito isplaćujemo socijalna davanja, roditeljska bolovanja, uredno servisiramo svoje dobavljače, mogu reći da smo, u ovom trenutku, zadovoljni financijskom situacijom odnosno načinom i dinamikom kako se puni proračun. Naravno da su naše potrebe mnogo veće i prelaze financijske mogućnosti našeg proračuna, zato je bitno stvarati ambijent za nesmetano otvaranje novih radnih mjesta kako bi potencijalni ulagači to prepoznali i počeli ulagati u ove krajeve. ●